

K N J I Ž N A P O R O Č I L A

Sodelavci:

J. B. — dr. Jože Bole
M. W. — dr. Maks Wraber
T. W. — Tone Wraber

R. G. — Rok Golob
H. M. Helena Menaše
S. P. — Stane Peterlin

ALPI GIULIE 60 (1965), 61 (1966). — Dva letnika glasila tržaške sekcije CAI (Club Alpino Italiano), ki ju imamo pred seboj, prinašata le malo iz Julijskih Alp, več iz drugih gorstev, največ pa je speleoloških člankov. Jamarska komisija omenjene sekcije je središče speleološkega in karsološkega dela v Italiji, kar se ne kaže samo v vsebini »Alpi Giulie«, temveč tudi v dodatkih k temu glasilu, ki so v celoti posvečeni speleologiji. Doslej jih je izšlo 5 in po obsegu ne zaostajajo za matičnim glasilom. — Naravovarstvenika bo zanimalo, da je l. 1966 izšel zakon, ki na ozemlju Furlanije in Julijske krajine omogoča varstvo jam in pospešuje speleološke raziskave ter za oboje predvideva tudi denarna sredstva. Aktualen je prispevek inž. Amodea o škodi, ki jo kraški pokrajini nad Trstom povzroča nenadzirano odlaganje smeti in odpadkov. Fotografije kažejo prizore, ki jih žal ne srečujemo samo na tržaškem krasu.

T. W.

BILTEN JAMARSKE SEKCIJE PLANINSKEGA DRUŠTVA »ŽELEZNIČAR«, ki izhaja enkrat letno, proslavlja z uvodnikom izdaje za leto 1966 deseto obletnico sekcije. Poročila z raznih odprav v jame zavzemajo glavni del zvezka, zato najdemo tu tudi grafično prikazane prereze jam, in sicer: prerez Brezna na Zgornji Lenčajski cesti, Brezna pri Velikih vratih v Triglavskem parku in jame Campari ali Petričevi na otoku Cresu. Poseben sestavek poroča o jamarskih raziskavah na Kočevskem v letu 1965. O IV. Mednarodnem speleološkem kongresu je priobčeno kratko poročilo, ki se nadaljuje s seznamom najglobljih in najdaljših jam na svetu. V sestavku »Zakaj je potrebno zaščititi jame?« seznanja avtor D. N. jamarje z idejami in prizadevanji naravovarstvene službe, kar je vse-

kakor spodbudna akcija. Na koncu izdaje najdemo še nekaj vesti iz matične sekcije in nekaterih drugih jamarskih klubov.

R. G.

R. Tüxen: BAUM UND LANDSCHAFT. — Ta brošura je posebni odtis iz revije Angewandte Pflanzensociologie, 17 (1961), ki jo je izdajala Bundesanstalt für Vegetationskartierung v kraju Stolzenau/Weser. Ta zavod se je 1964 preselil v Bad Godesberg in se preimenoval v Bundesanstalt für Vegetationskunde, Naturschutz und Landschaftspflege. Prof. dr. Reinhold Tüxen, bivši vodja tega zavoda, je širom po svetu znani geobotanik in organizator mednarodnih simpozijev o problemih vegetacijskega preučevanja in kartiranja (marca 1967 je bil v kraju Rinteln/Weser že 11. simpozij). V septembru 1958 je bil v kraju Stolzenau/Weser simpozij, ki je obravnaval temo »Fitosociologija in prometne poti«. Brošura z gornjim naslovom je poročilo o oglednem potovanju v zvezi s tem simpozijem.

Publikacija obsega v zelo prikupni in solidni opremi 107 strani zgoščenega, izredno živahno in prepričljivo napisanega besedila z 211 slikami, ki kažejo stanje drevesnih nasadov ob cestah, železnicah in vodah. Besedilo in izbire slik razodevata strokovnjaka botanika, ekologa, biologa, esteta in urbanista, ki kritično ocenjuje drevesne nasade in navaja njihove redke odlike in številne napake tako glede ustreznega izbora drevesnih vrst s stališča fitosociologije in ekologije kakor tudi glede njihove nege (obrezovanja, oblikovanja krošnje), pa tudi z vidika estetske in urbanistične skladnosti z značajem krajine.

Z dramatično napetostjo pisana knjiga bi mogla mnogo koristiti vsem urejevalcem drevesnih nasadov in urbanističnim oblikovalcem krajine kot napotilo za smotrno, se pravi podobi krajine in biološko-ekološki

naravi drevja ustrezno uporabo velike za-
kladnice drevesnih vrst, ki jo odpira na-
rava, saj je drevo odločilen oblikovalni ele-
ment rastlinske odeje, posamič in skupin-
sko pa določa tudi značaj kraja in krajine.

Pisec s polno pravico poklicnega stro-
kovnjaka obsoja razne neustrezne ukrepe,
ki zadevajo drevje ob prometnih poteh, kot
neodgovorno uničevanje lesa, kot estetsko
nepojmljivo neokusnost in kot brezčutno
surovost proti naravi in človeški družbi, ne
glede na to, ali le-ta to zlo čuti ali ne.

M. W.

CHRONMY PRZYRODE OJCZYSTA (Or-
gan Panstwowej rady ochrony przyrody,
Krakow, 1966, letnik XXII, 1—6). V petih
zanimivih zvezkih najdemo strokovno do-
gnane, vendar razumljivo pisane članke, ki
seznanjajo bralce z najrazličnejšimi proble-
mi varovanja narave. Med drugim je J.
Gawlovska napisala pregleden prispevek o
raziskovanjih in publikacijah, ki obravna-
vajo narodne parke in naravne rezervate na
Poljskem. Od 492 rezervatov je le 79 takih,
o katerih še ni nobene publikacije, o dru-
gih pa je v zadnjih 50 letih izšlo kar 3276
razprav in člankov. Korespondenca je na-
slov druge stalne rubrike, ki seznanja bral-
ce z drobnimi opazovanji. Tekoče novice pa
redno prinašajo najnovejša poročila s Polj-
skega in z drugih dežel. Vse številke so
bogato opremljene in imajo na koncu krat-
ke povzetke v angleščini. J. B.

Z. DOHNAL & COMP.: ČESKOSLOVEN-
SKA RASELINISTĚ A SLATINISTĚ (Na-
kladatelstvi Československé akademie věd,
Praha, 1965). — Českoslovaška sodi, podob-
no kot Jugoslavija, med države, ki imajo
manj kot 1% barjanskih površin. Vendar so
njihova barja že v prejšnjem stoletju zbuja-
la zanimanje naravoslovcev (prvo obsežno
delo je napisal Sitenský l. 1886) in so zato
danes že precej dobro znana in raziskana.
Kljub temu je (po mnenju založbinega re-
cenzenta) to prva publikacija, ki daje iz-
bran pregled in kritičen prikaz dozdajšnjih
raziskav, hkrati pa prinaša nova spoznanja
in nam v zaključni podobi predstavi visoka
in nizka barja vsega českoslovaškega ozem-
lja.

Knjiga je skupno delo petih avtorjev
(Z. Dohnal, M. Kunst, V. Mejstřík, Š. Rau-
čina, V. Vydra), ki se ukvarjajo z različni-
mi vprašanji vede o barjih. Razdeljena je
na več poglavij, ki obravnavajo nastanek in
razvoj českoslovaških barij, njihovo floro
in vegetacijo, favno, opis barjanskih prede-

lov, ki so zavarovani kot naravni rezervati,
pregled znanstvenih in gospodarskih pose-
gov na barja, vpliv človeka itd. Posebno
obsežno poglavje zavzema pregled regio-
nalne razširjenosti visokih (rašelinistĚ) in
nizkih barij (slatinistĚ). Delo, ki je sestav-
ljeno v preprosti in pregledni obliki in ima
skoraj značaj učbenika, v celoti preveva
misel o potrebi varovanja naravnih redko-
sti in pokrajinskih znamenitosti. Bogate
ilustracije (pri tem črno-bele fotografije in
risbe daleč prekašajo barvne fotografije)
ponazorujejo besedilo in dajejo knjigi sko-
raj razkošen videz. Tega pa ne bi mogli
trdit za številne karte, ki so priložene v
posebni ovojnici, ker so preveč splošne:
barja so označena samo kot točke oz. ne-
izrisane ploskve. Ko smo že pri maloštevil-
nih pomanjkljivostih, naj povemo še to, da
pri opisu nekaterih barij pogrešamo kaj
več podatkov o vegetaciji in flori, ki sta
gotovo najpomembnejša dela živega sveta.
Knjiga je napisana v češkem jeziku in ima
povzetek v nemščini. S. P.

99. BIS 101. JAHRESBERICHT DER
NATURHISTORISCHEN GESELLSCHAFT
ZU HANNOVER für die Jahre 1947/48 bis
1949/50. Hannover, 1950, izdal po naročilu
predsedstva W. Pieper. — To stoto »poro-
čilo« naravoslovnega društva v Hannoveru
je pravzaprav bogat zbornik razprav na 221
straneh s temile prispevki: C. Dietz, Georg
Frebold zum Gedenken (str. 5—8); G. Fre-
bold, Die Lagerstätten der nutzbaren Mi-
neralien in Niedersachsen (str. 9—33); H.
Bartenstein, Faziesbeobachtungen an der
Grenze von brackischem und marinem Va-
lendis des Rehburger Sattels (str. 35—42);
C. Dietz und H. Hiltermann, Neuere geolo-
gische Beobachtungen am Lindener Krei-
deinbruch in Hannover (str. 43—51); R.
Tüxen und W. Lohmeyer, Bemerkenswerte
Arten aus der Flora des mittleren Weser-
Tales und ihre soziologische Stellung in sei-
ner Vegetation (str. 53—75); W. Lohmeyer,
Die Pflanzengesellschaften der Eilenriede bei
Hannover (str. 77—145); H. Schumann, Die
Vögel der Eilenriede in Hannover und ihre
Beziehungen zu den Pflanzengesellschaften
dieses Waldes (str. 147—182); J. Gross, Die
Schmetterlinge der weiteren Umgebung der
Stadt Hannover (str. 183—221). M. W.

L. BAUER und H. WEINITSCHKE,
LANDSCHAFTSPFLEGE UND NATUR-
SCHUTZ. Eine Einführung in ihre Grund-
lagen und Aufgaben. — 2. izdaja, 302 str. s
107 slikami in 40 tabelami v tekstu ter s